

sedaj po Šulekovi knigi napol ložje. Ali ni nobenega Slovenca, da bi se ga lotil?

* „Nar. Nov.“ pišejo, da je zgodovinar gosp. Ivan Kukuljevič Saksinski potujoč skozi Dalmacijo na Talijansko v Šebeniku 82 starih podobšin našel, ktere kažejo obraze horvaških kraljev od Porina do Štefana II., potem mnogih serbskih carov, bosniških kraljev in drugih slavnih možakov. Niso sicer podobšine te posebne umetniške vrednosti, toliko več pa so vredne iz zgodovinskega obzira, in so zagrebškemu muzeju predrag zaklad.

* Stolni dekan Zaderski gosp. dr. Ivan Matija Škarić nabira naročnike na sv. pismo starega in novega zakona, ki ga je prestavil iz latinskega v slovanski dalmatinski jezik in se bode v lični obliki in z našim navadnim pravopisom v ces. državni tiskarnici na Dunaji tiskati začelo, kadar bo 1000 naročnikov gotovih. Vsak mesec imata priti dva zvezka po 30 krajc. na svetlo, in v 3 letih hoče biti delo gotovo. Priporočali smo že v „Novicah“ važno delo; priporočamo ga vnovič vsem Slovencem, ki razumejo lepi slavo-dalmatinski jezik in ki zmorejo kakih 36 for., ker toliko bo celo delo veljalo.

* Na Dunaji pride na svetlo „Povest narodne dalmatinske kniževnosti“ od opata Ljubića v 2 zvezkih; cena vsaki knigi je 1 fl. sr.

* V Pragi je prišel na dan 4. zvezek „Povestnice ruske“ od Rittersberga; s petim delom bo doveršeno celo delo. (Sedmica.)

* V madžarskem lepoznanstvenem listu „Délibab“ je spisal B. Urhezi obširen sostavek o rusovskem pesništvu pod naslovom „Orosz költök“ (ruski pesniki). Pisatelj pravi, da je rusovska literatura od konca preteklega veka do danes se narastla kakor trava, in pravi dalje: „Kdor je bral Puškina in Lermontova, mora se začuditi silnemu bogatstvu rusovskega pesništva; rusovsko pesništvo ni nejakava travica spéržena s severnim mrazom, ampak je drevo, pod katerim se moremo lepo spočiti.“ (Nar. Nov.)

Novičar iz različnih krajev.

Za popotne vojake (soldate) je od vseh Svetih letošnjega leta noter do konca aprila (malega travna) prihodnjega leta povračilo v dnarjih namesto živeža takole določeno: v doljni Avstrii se jim plača za to 10 kr., v Tirolih, na Marškem, na Teržaškem in Goriškem in pa na benečansko-lombardškem kraljestvu 9 kr., v Šlezii 8½ kr., na Českem 8¼ kr., na Saleburškem 8 kr., na Štajarskem 7½ kr., v okrajni Budimski na Ogerskem 7¼ kr., v zgornji Avstrii, na Krajskem, Koroškem in v Požunski okrajni na Ogerskem 7 kr., v okrajni Krakovski in v mestu Lvovu 6¾ kr., v serbski Vojvodini in temeškem Banatu, na Horvaškem in Slavonskem 6½ kr., v Dalmaciji 5½ kr., na Erdeljskem pa 5¼ kr. — Za knezoškofa v Briksenu (ki je tudi lastnik blejske grajšine na Krajskem) je izvoljen korar Vincenci Gaser; iz Inšpruka se sliši, da je novoizvoljeni škof ljubljeneč duhovnov in ljudstva. — Iz Bačke na Ogerskem se piše, da kar ljudje pomnijo, ni bilo ondi tako dobre vinske letine kakor je letos; kodar so pridelali lani 40 veder vina, ga imajo letos 200; ker jim sodcev pomanjkuje, morajo mošt vlivati v suhe vodnjake (štirne). „Vedro novega vina“ — piše dopisnik v Pest. novine — „je čisto po nič, in, pravijo, da bo še cenejše“. Po tem takem ne bojo kupci le vina zastonj dobivali, temuč še kak nameček, da ga le vzamejo!! Iz Arada pa se piše, da bo vino kakor leta 1834 in 1846, pa malo malo ga bo, ker ga je toča veliko vzela. Čudno je to — pravi dopisnik — da druge leta je bilo že pred tergatvijo veliko kupca, letos pa še nihče ne praša za-nj, zato še tudi nobene cene nima. — Od Drave se piše časniku „Aufmerks.“, da prav

obilo teče žlahna štajarska kapljica letos v sodce vinorejcem in da se poterjuje stari pregovor, da po 7 slabih letinah pride 7 dobrih. Sedaj je cena mošta še tako nizka, da se okoli Gleichenberga po 2, okoli Ptujega po 3 in pol do 4 gold., okoli Ormoža po 4 in pol do 5 gold. kupuje, cena sodcev pa čedalje bolj poskakuje; pravijo, da bo vino tam 1848emu enako. — Tudi iz Dolenskega slišimo, da se letošnjemu vinu ni še pravi kup določil. — Rimska vlada je do konca septembra prihodnjega leta prepovedala, da se ne sme ne grojzdje, ne mošt, ne nizko (ordinar) vino, pa tudi jesih in sirov vinski kamen ne iz dežele peljati, zato, ker tergatev ni dala čez domačo potrebo vina. — Napolitanski kralj je že odgovoril, da ne stori, česar se terja od njega. Na to se je oglasila francoska vlada v svojem vladnem listu „Moniteur“ in razlaga z oestro besedo, kar vès svet vé, da se napolitanska vlada nikakor noče udati; po tem pa z rahlo besedo dostavlja, da ste francoska in angleška vlada primorane prijazno zavezo z vzajemnimi poslanci raztergati in vojne ladije pripravljene imeti za kako nevarnost Francozov ali Angležev, kateri prebivajo na Napolitanskem; „v luko napolitansko pa ne bojo jadrale, da nihče ne bo kaj krivega podtikoval temu početju; če pa se napolitanska vlada zmodri, bote zedinjene vladi rade staro prijazno zavezo spet ponovile“. Za sedaj je po tem takem se spreletela huda ura, ki je žugala Napolitancem. — Tudi vladni avstrijski list „Oest. Corr.“ se je oglasil zoper hrup francoskih časnikov o zadevah Moldave in Valahije dokazajoč, da ima Avstrija še armado tam zato, ker ima pravico do tega po 31. členu pariške pogodbe. — Na Španjskem bo stopil konkordat od leta 1851 spet v veljavo, in po tem bo preklicana tudi že doveršena prodaja državnih in cerkvenih lastnin. — V spomin kronanja rusovskega cara je kovana zlata in sreberna svetinja, ktera kaže na eni strani podobo carovo, na drugi ruskega orla z opisom „Deus vobiscum!“ (Bog z Vami!)

Národna iz Kléč.

Anzelj imel lepo ženó,
Pa se je vedno bal za njo,
Da b' mu ne bila vgrabljena.
Enkrat se je primerilo,
Da Anzeljna domá ni b'lo,
Da prideta popotna dva,
Popotna dva oba mladá,
Za sladko vince dajata
Alenčico napajata,
Tak dolgo zapeljavata,
Da sta jo sabo spravila.
Ko je Anzelj domú prišel
Družino vjokano našel:
„Kaj vam pa je družina vi,
Ker ste tako vsi vjokani,
Ker ste tako vsi žalostni?“
„Nam bit' je noja vjokanim,
Nam bit' je noja žalostnim,
Nam naša mat' je vgrabljena;
Prišla sta k nam popotna dva,
Popotna dva oba mladá,
Za sladko vinco dajala
Naših mater napajala.
Tak dolgo zapeljavala.
Da sabo sta jih spravila.“
Tako jim Anzelj govori:
„Ustanite berž hlapci vi.
Sedlajte mi konjička,
Konjiča moj'ga belčeka!“
Pripasal si je ojster meč,
Od meča jermen vis' r'deč;
Tako premočno mi zderči,
Da ogenj mu spod nog perši,
Kamor deleč pridirjal je
Kjer most forlanski zidan je,
Nad mostom kroka čeren vran.
„Le tiho tiho černi vran,

Ti bom kosilo dobro dal,
Da si ga bodeš sam jemal.“
Naprej naprej mi spet zderči,
Da ogenj mu spod nog perši.
Kamor predeleč priderči
Proti deveti deželi
Tje k oštari zidani,
Na prag' oštirka stala je.
Šop ključev v roc' deržala je.
„Al 'mate kaj sladak terán?“
Mamo čez morje pripelján.
„Al v vaši hiši zidani
Za mizo pivcov kaj sedi?“
Za mizo sta popotna dva.
Popotna dva oba mlada,
Sebo 'mata žensko telo,
Žensko telo, močno lepo.
Anzelj v hišo berž hiti
In tako pravi, govori:
„Bog daj vam vsem veselim bit',
Bog vam pomози jést' in pit'!“
Po tem potegne ojstri meč,
Obema verže glavci preč.
Alenč'ca prav': „gorjé, gorjé,
Oh, kaj bo kaj bo zdaj za mé?“
Na konj'ca k seb' jo posadí,
Po beli cesti zaderči.
Prehitro mi derčala sta
Do mosta spet forlanskega.
Nad njima kroka čeren vran,
Le tiho tiho černi vran,
Ti bom kosilo dobro dal,
Da si ga bodeš sam jemal,
Potem potegne ojstri meč,
Alenč'ci verže glavco preč. —
Letó žené zapomnite,
K' svoje može popuščate!
Zapisal M. V.